

Laat je goed
informereren
en denk mee!

NEDERLAND KRIJGT EEN NIEUW PENSIOENSTELSEL

Wat betekent de Wet toekomst
pensioenen (Wtp) voor jou?

INHOUD

WAAROM EEN NIEUW PENSIOENSTELSEL?	3
WAT WORDT ER ANDERS BIJ HET OUDERDOMSPENSIOEN?	4
De flexibele premieregeling	4
De solidaire premieregeling	5
Solidariteitsreserve	5
WAAROM WIL DE FNV EEN SOLIDAIRE PREMIEREGELING?	6
HOE ZIT HET MET INVAREN?	7
WAT VERANDERT ER BIJ HET NABESTAANDENPENSIOEN?	8
ONTSLAG EN DOORLOOPTIJD	8
WANNEER MERK JE WAT VAN DE NIEUWE PENSIOENWET?	9
Versoepeling verhoging van pensioenen	9
ZO BLIJF JE OP DE HOOGTE VAN ACTIVITEITEN EN ACTUALITEITEN	10
OOK INTERESSANT VOOR JOUW (OUD-)COLLEGA'S, VRIENDEN EN FAMILIELEDEN	11

WAAROM EEN NIEUW PENSIOENSTELSEL?

Het huidige stelsel doet niet meer wat we er van verwachten. Gepensioneerden hebben tot aan 2022 jarenlang geen verhoging (indexatie) van hun pensioen gekregen. Er zijn zelfs pensioenen verlaagd. Tegelijkertijd zagen we wel dat de vermogens van de pensioenfondsen ieder jaar groter werden. Dat was en is niet meer uit te leggen aan onze leden en deelnemers van pensioenregelingen. Daarnaast levert het huidige stelsel steeds vaker discussie op of iedereen, jong en oud, wel eerlijk en evenwichtig wordt behandeld. We mogen met ons huidige pensioenstelsel dan wel hoog scoren op de ranglijstjes als het beste stelsel ter wereld, dat wordt door veel mensen zo niet ervaren. De FNV wil een ander stelsel. Een stelsel dat past bij de huidige arbeidsmarkt, dat doet wat het belooft en waarin de mensen hun pensioen wel weer zien toenemen.

“Gepensioneerden hebben tot aan 2022 jarenlang geen verhoging (indexatie) van hun pensioen gekregen. Er zijn zelfs pensioenen verlaagd. Tegelijkertijd zagen we wel dat de vermogens van de pensioenfondsen ieder jaar groter werden. Dat was en is niet meer uit te leggen aan onze leden en deelnemers van pensioenregelingen.”

WAT WORDT ER ANDERS BIJ HET OUDERDOMSPENSIOEN?

In het nieuwe stelsel worden er minder beloftes gedaan. Immers we hebben geleerd dat we beloftes moeilijk waar konden maken. Nu beloven we je een pensioenuitkering gebaseerd op het loon dat je verdient. Dat wordt anders. De premie die je inlegt, wordt het uitgangspunt. Die premie is voor iedereen onafhankelijk van de leeftijd. Dus voor oudere werkenden en jongere werkenden vanaf 18 jaar wordt eenzelfde percentage premie afgedragen. Die premie wordt belegd. Die beleggingen zorgen ervoor dat jouw aandeel in het vermogen van het pensioenfonds, waarbij jij bent aangesloten, groeit. Als je met pensioen gaat, wordt uit dat aandeel een levenslang pensioen uitgekeerd. Het nieuwe stelsel kent twee soorten pensioenregelingen, een flexibele- en een solidaire premie-regeling. De werkgevers- en werknemersorganisaties beslissen welke pensioen-regeling in de bedrijfstak of onderneming van toepassing gaat worden.

“Nu beloven we je een pensioenuitkering gebaseerd op het loon dat je verdient. Dat wordt anders. De premie die je inlegt, wordt het uitgangspunt. Die premie is voor iedereen onafhankelijk van de leeftijd.”

DE FLEXIBELE PREMIEREGELING

De flexibele premiereregeling bestaat nu ook al. In deze regeling worden de risico's maar beperkt gedeeld. De werkenden bouwen ieder een eigen pensioendeel op. Als hiervoor gekozen wordt, is het mogelijk om zelf te bepalen hoe je premie wordt belegd en hoeveel risico je wilt lopen. Laat je dat aan de pensioenuitvoerder over dan zal, als je jong bent, jouw vermogen risicovol worden belegd. Naarmate je ouder wordt, worden de risico's afgebouwd. Dat heet 'lifecycle'-beleggen.

De gepensioneerden kunnen wel de risico's met elkaar delen. Als je de pensioenleeftijd hebt bereikt, kan je kiezen tussen een pensioenuitkering die vast staat (dus dat wordt niet verhoogd of verlaagd) of een pensioenuitkering die mee beweegt met de beleggingsresultaten. Dat heet een variabel pensioen. Het voordeel van een variabel pensioen is dat je een goede kans hebt dat je pensioenuitkering wordt verhoogd. Daar staat tegenover dat er ook een kans is dat je pensioenuitkering wordt verlaagd.

DE SOLIDAIRE PREMIEREGELING

De solidaire premiereregeling is nieuw. Deze regeling zal vrijwel alleen door pensioenfondsen worden uitgevoerd. Alle premies die worden afgedragen, vormen samen het collectieve vermogen van het fonds. Dat collectieve vermogen wordt belegd. Op die manier deelt iedereen, werkenden en gepensioneerden, de risico's met elkaar. Het gaat dan, naast beleggingsrisico's, ook om risico's als inflatie of het vooruitzicht dat mensen langer blijven leven dan verwacht. Je kunt op het jaarlijkse overzicht wat iedere deelnemer ontvangt, zien welk deel van het collectieve vermogen voor jou is gereserveerd en of het is gegroeid of afgenomen. Ieder jaar wordt het beleggingsresultaat verdeeld over iedereen. Dat gebeurt leeftijdsafhankelijk. Jongeren worden blootgesteld aan veel risico en ouderen aan weinig risico. Je kan ook ieder jaar zien wat je aan pensioen kunt verwachten. Voor jongeren zal dat van jaar op jaar sterk wisselen. Naarmate de pensioendatum dichterbij komt worden die jaarlijkse verschillen kleiner. Op jouw pensioendatum wordt er hoe dan ook een levenslang pensioen uitgekeerd vanuit het deel van het vermogen dat voor jou is gereserveerd.

SOLIDARITEITSRESERVE

Om tegenvallers op te vangen wordt er een reserve aangelegd. Dit noemen we de solidariteitsreserve. Die kan worden ingezet om bijvoorbeeld te voorkomen dat de pensioenuitkeringen opeens moeten worden verlaagd. Die reserve kan worden gevuld uit de premies en positieve beleggingsresultaten. Bij de solidaire premiereregeling is er altijd sprake van een variabele uitkering. Dus ook hier is de kans groot dat de pensioenen worden verhoogd. Omdat er een solidariteitsreserve is, kan het verlagen van een pensioenuitkering in veel gevallen worden voorkomen door het pensioen aan te vullen met een bijdrage uit die reserve.

WAAROM WIL DE FNV EEN SOLIDAIRE PREMIEREGELING?

De FNV bepleit in de onderhandelingen met de werkgevers de invoering van de solidaire premiereregeling. Met die regeling kan het beste pensioenresultaat worden behaald. Het beste pensioenresultaat is naar de mening van de FNV een pensioen dat met grote regelmaat kan worden verhoogd en zelden zal worden verlaagd. Dat is mogelijk met een solidaire premiereregeling. Een ander voordeel van deze regeling is dat de voor de FNV belangrijkste kenmerken van ons huidige pensioenstelsel, collectiviteit en solidariteit, behouden blijven. We blijven met elkaar de risico's delen en voorkomen dat er pech- en gelukgeneraties ontstaan. In de solidaire premiereregeling is er voor de deelnemers nog steeds veel keuzevrijheid. Het is mogelijk een ouderdomspensioen deels om te zetten in een hoger nabestaandenpensioen. En een nabestaandenpensioen om te ruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Eerder of later met pensioen gaan is ook mogelijk. Daarnaast kan er voor worden gekozen om de eerste jaren een hoger pensioen te ontvangen en daarna een lager pensioen of andersom. Ook wordt het, als de wetgever dat kan realiseren, mogelijk om op jouw pensioendatum een uitkering ineens te ontvangen.

"Het beste pensioenresultaat is naar de mening van de FNV een pensioen dat met grote regelmaat kan worden verhoogd en zelden zal worden verlaagd. Dat is mogelijk met een solidaire premiereregeling."

HOE ZIT HET MET INVAREN?

Het huidige pensioenstelsel sluit op 1 januari 2027. Dat wil zeggen dat iedereen die dan gaat werken alleen nog maar kan deelnemen aan de flexibele- of de solidaire premieregeling. Dat is afhankelijk van wat er voor die onderneming of in die bedrijfstak is afgesproken. Als er in de huidige pensioenregelingen geen nieuwe werkenden meer bijkomen dan verdwijnt daar de solidariteit tussen de generaties. Dat heeft ook nog andere negatieve effecten. De omvang van het aantal deelnemers en gepensioneerden in de 'oude' regeling wordt snel kleiner. De kosten zullen daarentegen niet lager worden. Per deelnemer wordt het dan al snel duurder. Daarnaast blijft voor die regelingen de huidige strenge wet- en regelgeving van kracht. Met dus weinig kans op een verhoging van de pensioenen.

Om die redenen is het uitgangspunt dat iedereen, gepensioneerden, werkenden en ontvangers van een nabestaandenpensioen, over gaat naar de nieuwe pensioenregeling in het nieuwe stelsel. Dat heet invaren. Bij invaren is het van groot belang dat met alle belangen van iedereen rekening wordt gehouden. Eenvoudig gezegd; het moet eerlijk gebeuren. Dat is geen eenvoudige opgave. Immers niet iedereen denkt hetzelfde over wat eerlijk is. Daarbij komt dat het een groot verschil uitmaakt of er wordt ingevaren als het pensioenfonds financieel gezond is of dat het pensioenfonds er op dat moment slecht voor staat. In dat laatste geval moet de 'pijn' eerlijk worden verdeeld. Bij een pensioenfonds dat er goed voor staat, moet het vermogen eerlijk worden verdeeld. Sociale partners en besturen van pensioenfondsen moeten laten zien hoe het vermogen over iedereen wordt verdeeld. De toezichthouder en het verantwoordingsorgaan (VO) van een fonds zien erop toe dat dit zorgvuldig gebeurt. Verenigingen van gepensioneerden krijgen het recht om hun mening te geven over het voorstel voor invaren. De inzet van de FNV is dat niemand er bij het invaren met z'n pensioenregeling of verwachte pensioenuitkering op achteruit gaat.

“Uitgangspunt is dat iedereen, gepensioneerden, werkenden en ontvangers van een nabestaandenpensioen, over gaat naar de nieuwe pensioenregeling in het nieuwe stelsel en de tot dan toe gespaarde waarde meeneemt. Dat heet invaren.”

Er zijn pensioenregelingen waarbij invaren niet mogelijk is. Dat betreft in het algemeen bestaande beschikbare premieregelingen met een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Voor die regelingen is er een overgangsrecht.

WAT VERANDERT ER BIJ HET NABESTAANDENPENSIOEN?

Het nabestaandenpensioen is het pensioen dat de partner of de kinderen krijgen als de pensioendeelnemer overlijdt. In het nieuwe stelsel wordt de nabestaandenpensioenregeling voor werkenden ingrijpend aangepast. De partner krijgt bij overlijden van de werknemer een levenslang pensioen van maximaal 50% van het salaris dat de overleden werknemer verdiende. Het gaat hier om een maximum percentage. Er kan een lager percentage worden afgesproken.

Hoewel veel pensioenfondsen en verzekeraars een nabestaandenpensioenregeling hebben, is dat niet overal het geval. De nieuwe pensioenregeling pakt gunstig uit voor werkenden met een lager inkomen. Het wezenpensioen is eveneens afgeleid van het inkomen. Daar is het percentage maximaal 20% van het salaris dat werd verdiend en loopt tot aan het moment dat het kind 25 jaar wordt.

Als je komt te overlijden terwijl je al met pensioen bent dan ontvangt je nabestaande een levenslang pensioen van maximaal 70% van het ouderdompensioen. Ook hier geldt dat dit het maximum is. Het kan dus zo zijn dat er een lager percentage wordt afgesproken. Dit nabestaandenpensioen is eveneens een levenslange uitkering. Mocht er op het moment van pensionering geen partner zijn, dan wordt het nabestaandenpensioen omgeruild in een hoger ouderdompensioen.

“De partner krijgt bij overlijden van de werknemer een levenslang pensioen van maximaal 50% en bij pensionering maximaal 70% van het salaris dat de overleden werknemer verdiende. Het gaat hier om een maximum percentage. Er kan een lager percentage worden afgesproken.”

ONTSLAG EN DOORLOOPTIJD

Als de werknemer ontslag neemt en niet meteen een andere baan heeft dan loopt de verzekering nog 3 maanden door. Is er recht op een WW-uitkering dan loopt de verzekering door zolang de uitkering duurt. Er is ook de mogelijkheid om na afloop van die periode de verzekering op vrijwillige basis voort te zetten. Dat wordt dan gefinancierd uit het opgebouwde vermogen voor het ouderdompensioen.

WANNEER MERK JE WAT VAN DE NIEUWE PENSIOENWET?

In deze folder zijn we ervan uitgegaan dat de Wet toekomst pensioen (Wtp) op 1 juli 2023 in werking treedt, nadat de eerste Eerste Kamer naar verwachting eind mei 2023 instemt met het wetsvoorstel. Toch zal het nog even duren voordat jij persoonlijk echt te maken krijgt met het de gevolgen van het nieuwe stelsel. Dat hangt mede af van de bedrijfstak of het pensioenfonds waarbij je als werknemer of gepensioneerd deelnemer actief bent (geweest). Op 1 januari 2027 moet iedereen zijn overgestapt op het nieuwe stelsel en sluiten de bestaande regelingen (op een enkele uitzondering na). Het zal per pensioenfonds verschillen wanneer er wordt overgestapt op de nieuwe pensioenregeling. Er zullen fondsen zijn die al eerder overstappen. Dat hangt af van de omvang en wanneer de werkgemers en vakbonden een akkoord bereiken over de nieuwe pensioenregeling en wat de pensioenuitvoerders aan kunnen.

“Op 1 januari 2027 moet iedereen zijn overgestapt op het nieuwe stelsel en sluiten de bestaande regelingen (op een enkele uitzondering na). Het zal per pensioenfonds verschillen wanneer er wordt overgestapt op de nieuwe pensioenregeling.”

VERSOEPELING VERHOOGING VAN PENSIOENEN

Pensioenfondsen hebben de mogelijkheid om zolang er nog niet is ingevaren, gebruik te maken van soepeler regels voor het verhogen van de pensioenen. Ieder pensioenfondsbestuur beslist zelf of wel of niet van die mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Of de pensioenen kunnen worden verhoogd is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds.

Wil je *direct* zien hoe *jouw* pensioen er nu voor staat, ga dan naar:
www.mijnpensioenoverzicht.nl

ZO BLIJF JE OP DE HOOGTE VAN ACTIVITEITEN EN ACTUALITEITEN

Het FNV-pensioenteam, wat beschouwd wordt als een kennisautoriteit op het gebied van pensioenen en belangrijke gesprekspartner van de landelijke politiek, werknemersorganisaties, andere pensioendeskundigen en pensioenbesturen en houdt al sinds 2022 alle leden en publiek belangstellenden op de hoogte via:

Hier tref je altijd het laatste nieuws over de ontwikkelingen aan, kun je je aanmelden voor de **nieuwsbrief Wtp-Pensioenflits**, een **leerzaam webinar** of landelijke 'live' bijeenkomsten. Ook kun je kennis opdoen door middel van een aantal **uitlegvideo's**, **veel gestelde vragen en antwoorden**, een **checklist** over je pensioen en een algemene tijdlijn met een actuele **activiteiten-kalender**.

Helemaal onderaan deze webpagina tref je **downloads** aan van verschillende **deelonderwerpen**, artikelen van de FNV en informatie vanuit de overheid met '**factsheets**' en '**infographics**'.
Genoeg om iets van op de steken. Deel deze informatie ook met anderen die geïnteresseerd zijn in het onderwerp. Pensioen gaat namelijk *iedereen* vanaf 18 jaar aan in Nederland.

"Het FNV-pensioenteam wordt beschouwd als een kennisautoriteit op het gebied van pensioen en belangrijke gesprekspartner van de landelijke politiek, belangenorganisaties, werknemersorganisaties, andere pensioendeskundigen en pensioenbesturen."

OOK INTERESSANT VOOR JOUW (OUD-)COLLEGA'S, VRIENDEN EN FAMILIELEDEN

Deel deze informatie met anderen in je directe omgeving die ook belangstelling hebben voor het onderwerp pensioen.

NOG GEEN LID?

Ben je nog geen lid, wil je actief worden of gebruik maken van van het lidmaatschap? En als eerste op de hoogte zijn van belangrijke informatie? Ga dan naar:

MAAK EEN ANDER LID!

Heb je als FNV-lid (oud-)collega's, kennissen of vrienden die ook geïnteresseerd zijn in het onderwerp en nog geen lid zijn? Wijs hen dan op . Of nog beter, maak die ander lid. Dan krijg jij als FNV-lid van ons een tientje op je bankrekening gestort. Ga daarvoor naar:

De FNV is belangenhartiger van bijna 1 miljoen werkenden, werkzoekenden en gepensioneerden en strijdt samen met jou voor een socialer Nederland en om scheefgroei en maatschappelijke onrechtvaardigheid te bestrijden. *Sluit je aan en denk en doe mee!*

VRAGEN?

Heb je na het lezen van deze brochure vragen? Neem dan contact op met het **CONTACTCENTER** via **088-368 0368**. Zij beantwoorden jouw vragen graag en kunnen je mogelijk doorverwijzen naar een van de FNV-specialisten die alles weten over pensioen.

FNV.NL/GOEDPENSIOEN

230268 STU